

УДК 544.4.032.7 + 546.57

В.А. Литвин, канд. хім. наук, І.В. Мусько

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, Україна

СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ КІНЕТИКИ ФОРМУВАННЯ НАНОЧАСТИНОК СРІБЛА, СТАБІЛІЗОВАНИХ СИНТЕТИЧНИМИ ФУЛЬВАТАМИ

V.A. Litvin, Ph.D., I.V. Mysko

SPECTROPHOTOMETRIC STUDY OF THE KINETICS OF FORMATION OF THE SILVER NANOPARTICLES STABILIZED BY SYNTHETIC FULVATES

Аналіз наукових публікацій останніх років показує, що переважна більшість робіт присвячена розробці нових методик синтезу Ag-наночастинок на основі доволі обмеженої кількості реакцій і лише незначна частина досліджень присвячена вивченню їх кінетичних закономірностей. З огляду на цю обставину, ми вважаємо актуальним завданням дослідження цих реакцій з позицій хімічної кінетики. В наших експериментах наночастинок срібла одержували відновленням Ag^+ йонів синтетичними фульвокислотами (ФК) у лужному середовищі за методикою [1]. Синтетичні ФК, використані в роботі, одержували у реакції окиснення пірокатехіну молекулярним киснем у сильно лужному середовищі за методикою [2]. В процесі формування наночастинок срібла синтетичні ФК виконували подвійну функцію: як відновника Ag^+ йонів, так і стабілізатора утворених наночастинок.

Особливість оптичних властивостей наночастинок благородних металів, обумовлена явищем поверхневого плазмонного резонансу, дозволяє проводити спектрофотометричне дослідження процесів їх формування [3]. Уявну константу швидкості першого порядку визначали за нахилом прямої залежності $\ln(A_t/(A_\infty - A_t))$ від часу. Нами було визначено константи швидкості процесів формування наночастинок срібла при різних вихідних концентраціях реагуючих речовин. Зокрема встановлено, що константа реакції зменшується зі збільшенням концентрації AgNO_3 , що пояснюється збільшенням кількості утворених центрів нуклеації при незначному рості розмірів утворених частинок, оскільки кількість функціональних груп ФК, які беруть участь у процесі відновлення, у кожному випадку залишається однаковою. Зі збільшенням концентрації ФК в розчині при незмінності концентрацій всіх інших реагентів спостерігається збільшення константи швидкості реакції, що обумовлено збільшенням кількості функціональних груп, здатних відновлювати Ag^+ йони з утворенням наночастинок срібла. Спектрофотометричне дослідження кінетики процесу реакції відновлення Ag^+ йонів синтетичними ФК при різних концентраціях луку в реакційному середовищі показало, що зі збільшенням концентрації луку швидкість реакції зростає, що обумовлено різною кількістю функціональних груп синтетичних ФК, які беруть участь у процесі відновлення та стабілізації.

Література

1. Пат. 78162 Україна, МПК⁶ С 07С 37/00 / Спосіб одержання синтетичних фульватів / Галаган Р. Л.; заявник і власник Черк. нац. унів. ім. Б. Хмельницького. – № а200511458; заявл. 02.12.05; опубл. 15.02.07, Бюл. № 2.
2. Пат. 80074 України на винахід, МПК А 61 К 33/38, А 61 К 31/765, А 61 Р 31/04, С 07 F 1/00. Спосіб отримання колоїдного розчину металічного срібла, стабілізованого синтетичними фульватами / Галаган Р. Л., **Литвин В. А.**; заявник і власник Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького. – № а 200609742; заявл. 11.09.2006; опубл. 10.08.2007, Бюл. № 12.